

A CSALÁD A KÉSŐBBIEK SORÁN

Asszonyaink fölvetettek néhány javaslatot a gyógyuló alkoholista feleségének hozzáállásával kapcsolatban. Ezek szerint a férjet mindentől óvni kell, és piederstálra kell állítani. A sikeres visszailleszkedés ennek éppen az ellenkezőjét jelenti. A család összes tagjának a tolerancia, a megértés és a szeretet jegyében kell összetartania. Ez mindenki részéről folyamatos önmérsékletet igényel. Az alkoholistának, a feleségének, gyermekeinek és összes rokonának valószínűleg van néhány fixa ideája arról, hogyan viszonyul hozzá a család, mindegyikük érdekelt abban, hogy respektálják kívánságait. Úgy látjuk, hogy minél jobban megköveteli a család valamelyik tagja az engedékenységet másoktól, azok annál inkább neheztelnek rá. Ez okozza aztán a vizályt és a boldogtalanságot.

Miért? Nem azért-e, mert mindegyik maga akarja a főszerepet játszani? Nem azon igyekszik-e mindegyikük, hogy a saját ízléséhez igazítsa a családi színjátékot, és vajon nem azt nézi-e mind, ha nem is tudatosan, hogy mit kap a családi élettől, anélkül, hogy adna?

Az ivás megszüntetése csak a kiút kezdete egy ropant feszült, abnormális állapotból. Egy orvos a következőket mondta nekünk: „Az alkoholistával leélt évek szinte biztosan neurotikussá teszik bármelyik feleséget vagy gyereket. Bizonyos fokig az egész család beteg.” Tudatosuljon minden családban, amikor elindul ezen

az úton, hogy ez nem lesz mindig zökkenőmentes. Bárkinak megfájdulhat a lába, és le is maradozhat. Lesznek majd csábító, rövidebb utak is és mellékösvények, amelyekre lépve eltévedhetnek.

Hadd ismertessünk néhány olyan akadályt, amelybe a család beleütközhet, és hadd javasoljuk, hogyan lehet ezeket elkerülni – sőt mások javára felhasználni. Az alkoholista családja a boldogság és biztonság visszatérésére sóvárog. Emlékeznek azokra az időkre, amikor a családapa még kimutatta a szeretetét, megfontolt és sikeres volt. Ha a mostani élet összevetve a múltbelivel rosszabbnak tűnik, a család boldogtalan lehet.

A család apába vetett bizalma megnő. Úgy gondolják, a régi szép napok hamarosan visszatérnek. Néha azt követelik, hogy a papa azonnal tegyen meg mindent ennek érdekében. Azt hiszik, hogy Isten szinte köteles kiegyenlíteni azt a rég esedékes számlát. De a családfő éveket töltött el az üzlet, a szerelem, a barátság és az egészség építményeinek lerombolásával – ezek most mind romokban hevernek vagy erősen megromogálódtak. Időbe telik a romokat eltakarítani. Bár a régi épületek helyére jobbak kerülnek, az újak felépítése éveket eltarthat.

Az apa tudja, hogy ő a hibás. Sokéves kemény munkájába kerülhet, hogy anyagilag talpra álljon, nem szabad neki szemrehányást tenni. Lehet, hogy soha nem lesz újra annyi pénze, mint régen volt. Az okos család inkább azért becsüli, amivé lenni akar, nem pedig azért, amit szerezni próbál.

A családot időről időre a múlt rémei fogják gyötörni, mert szinte minden alkoholista előélete tele van

nevetséges, megalázó, szégyenletes vagy tragikus kalandokkal. Az első reakciónk az, hogy ezeket a rémképeket lakat alá akarják zárni. Lehet, hogy annak az elképzelésnek lesznek a rabjai, hogy a jövő boldogságának alapja csak a múlt elfelejtése lehet. Mi úgy látjuk, hogy ez a felfogás énközpontú, és nem egyeztethető össze az új életmóddal.

Henry Fordnak volt egyszer egy bölcs megjegyzése, amely szerint a tapasztalat a legértékesebb dolog az életben. Ez csak akkor igaz, ha valaki okosan használja föl a múltat. Akkor fejlődünk, ha hajlandók vagyunk szembenézni hibáinkkal, helyrehozni őket és tőkét kovácsolni belőlük. Az alkoholista múltja így válik a család legfőbb – gyakran szinte egyetlen – alaptőkéjévé.

Ez a fájdalmas múlt felbecsülhetetlen értéket jelenthet olyan családok számára, amelyek még mindig küzdenek a problémájukkal. Úgy gondoljuk, hogy minden család, amely már megszabadult ettől, tartozik valamivel azoknak a családoknak, akik még nem jutottak el ideig. Ha pedig a helyzet úgy kívánja, minden családtagnak azon kell igyekeznie, hogy feltárja az addig rejtegetett hibákat, bármilyen súlyosak is legyenek. Pontosan az ad jelen életünknek értelmet, hogy megmutatjuk a szenvedőknek, mi magunk hogyan részesültünk segítségben. Ragaszkodni kell a gondolat-hoz, hogy Isten kezében a sötét múlt a legnagyobb kincs, amellyel az ember rendelkezik – mások életének és boldogságának kulcsa. Segítségével elháríthatjuk mások halálát és nyomorúságát.

A régi bűnökben lehet persze vájkálni, hogy azok mótelyes, pusztító dögvésszé váljanak. Tudunk példá-

ul olyan szituációkról, amelyekben az alkoholistának vagy a feleségének szerelmi kalandjai voltak. A spirituális élmény első fellángolásakor megbocsátottak egymásnak, és közelebb kerültek egymáshoz. Megérintette őket a kiengesztelődés csodája. De később valamilyen provokáció hatására a sértett fél előhozta a régi dolgokat, és kezdte őket felhánytorgatni. Néhányan átesünk ezen a gyermekbetegségen, és az nagyon fájdalmas volt. A házaspárok néha arra kényszerültek, hogy külön költözzenek egy időre, amíg nem kapnak új távlatot, és nem győzik le a sértett hiúságot. Az esetek többségében az alkoholista visszaesés nélkül élte meg az ilyen megpróbáltatást, de nem mindig. Úgy látjuk tehát, hacsak nem szolgál valamilyen nemes és hasznos célt, a régi ügyeket nem szabad megbolygatni.

Nekünk, az Anonim Alkoholistákhoz tartozók családjainak nem sok rejtegetnivalónk van. Mindenki ismeri a többiek alkohol okozta bajait. Ez rendes körülmények között kimondhatatlan bánatot vagy botrányos pletykákat és kárörömet okozna, és sokan kihasználhatnák a bizalmas információkat. Köztünk viszont ritkán fordul elő ilyesmi. Sokat beszélünk ugyan egymásról, de szinte kivétel nélkül a szeretet és a tolerancia szellemével enyhítjük az ilyen természetű beszélgetések feszültségét.

Van egy másik alapelv is, amit gondosan betartunk: nem beszélünk mások intim dolgairól, hacsak nem tudjuk biztosan, hogy az illető beleegyezne. De amennyire lehet, jobb saját élményeinkre szorítkozni. Az ember kritizálhatja vagy kinevetheti saját magát,

és ez kedvező hatással lehet másokra, de a mástól jövő bírálat vagy nevetségessé tétel gyakran az ellenkező hatást éri el. A családtagok vigyázzanak az ilyesmire, mert elég egyetlen meggondolatlan, tapintatlan megjegyzés, és elszabadul a pokol. Mi, alkoholisták érzékeny emberek vagyunk. Néhányunknak sok időbe telik, míg megszabadulunk ettől a súlyos hátránytól.

Sok alkoholista nagyon lelkes ember. Mindenben a végletekig akar menni. A felépülése kezdetén általában kétféle irányt vehet. Vagy üzleti ügyeinek talpra állításába veti bele magát kétségbeesett erőfeszítéssel, vagy pedig úgy elbűvöli őt új élete, hogy szinte nem is gondolkodik és nem is beszél másról. Mindkét esetben jelentkezhetnek bizonyos családi problémák. Számtalan tapasztalatunk van ezzel kapcsolatban.

Úgy látjuk, veszélyes, ha nekiugrik az anyagi gondjai megoldásának. Ez a családot is érinti, eleinte kellemesen, ahogyan azt érzi, hogy a pénzügyi problémák fokozatosan megoldódnak. Később ez már nem olyan örömteli, mert a családtagok elhanyagolva érzik magukat. Az apa esténként fáradt lehet, napközben pedig gondjaiba mélyed. Lehet, hogy alig érdeklődik a gyerekek iránt, talán még ingerült is, ha számon kérik mulasztásait. Ha nem is ingerültnék, de unottnak és egykedvűnek tűnhet, és nem olyan vidámnak, kedvesnek, amilyennek a család szeretné őt látni. Az anya talán panaszkodik, hogy nem törődnek vele. Mindenki csalódott, és ezt gyakran éreztetik az apával. A panaszok korlátokat emelnek közéjük. A férfi minden idegszálát megfeszítve igyekszik, hogy az elvesztegetett időt be-

hozza. Hajt, hogy helyreállítsa a jólétét és jó hírét, és úgy érzi, hogy minden tőle telhetőt megtesz.

Az anya és a gyerekek viszont ezt nem mindig így látják. Minthogy az apa a múltban elhanyagolta őket és csúnyán bánt velük, úgy gondolják, többel tartozik nekik, mint amennyit kapnak tőle. Azt szeretnék, ha csak velük foglalkozna. Azt várják, hogy az apa visszavarázsolja a részegség előtti szép időket, és kifejezze sajnálatát a nekik okozott szenvedések miatt. De ő nem szán elég időt rájuk. A neheztelés fokozódik, ő meg egyre zárkózottabb lesz. Néha valami semmiség miatt kirobban. A család értetlenkedik. Megjegyzéseket tesznek, és azt mondják, hogy kudarcot vallott a spirituális programjával.

Az efféléket el lehet kerülni. Az apa is és a család is hibázott, bár mindkét fél számára lehet valami mentséget találni. Nincs értelme veszekedni, az csak súlyosbítja a bajt. A családnak tudomásul kell venni, hogy az apa a csodálatos javulás ellenére is csak lábadozik. Hálásnak kell lenniük azért, hogy a férfi józan, és ismét megtalálja helyét a világban. Dicsérik haladását. Ne feledjék el, hogy alkoholizálása rengeteg kárt okozott, amit csak hosszú idő alatt lehet helyrehozni. Ha ráéreznek ezekre, akkor nem fogják annyira a szívükre venni az apa ingerült, depressziós vagy apatikus periódusait. Ha van tolerancia, szeretet és spirituális megértés, ezek el fognak tűnni.

A ház urának viszont illő emlékeznie arra, hogy elsősorban ő a hibás azért, ami otthonával történt. Hátralevő életében aligha egyenlítheti ki a számlát. De

azért tudnia kell, hogy veszélyes túlzottan arra koncentrálnia, hogy megoldja anyagi helyzetét. Bár sokunknak van arra kilátása, hogy rendeződjék anyagi helyzete, úgy tapasztaltuk, hogy nem helyezhetjük a pénzt az első helyre. Számunkra az anyagi jólét mindig csak a spirituális fejlődés után következett, és sohasem előzte meg azt.

Minthogy a család mindennél többet szenvedett, rendjén való, hogy az ember e téren is igyekszik tenni valamit. Valószínűleg nem jut messzire más területen sem, ha nem sikerül szeretetet és önzetlenséget tanúsítania otthonában. Tudjuk, hogy akadnak nehezen kezelhető feleségek és családok, de az, aki gyógyulófélben van az alkoholizmusból, ne feledje, hogy ő maga is sokban hozzájárult ahhoz, hogy a családtagjai ilyenné váltak.

Amint a család minden neheztelő tagja kezdi saját fogyatékoságait belátni, és mások előtt is kész azokat beismerni, megteremti egy segítő szándékú eszmecsere alapját. Ezek a családi beszélgetések akkor lesznek konstruktívak, ha sikerül őket heves vita, önsajnálát, önigazolás vagy bántó kritika nélkül lefolytatni. Az anya és a gyerekek belátják, hogy túl sokat kérnek, az apa pedig belátja, hogy túl keveset ad. Inkább adni, mint kapni – ez lesz a vezérelv.

Másfelől viszont tételezzük fel, hogy az apa kezdetben egy megindító spirituális élményt élt át. Máról holnapra más ember lett. Lelkesülten vallásos. Nem képes semmi másnak figyelmet szentelni. Miután a józanságát már természetes dolognak tekintik, a furcsa

apukára talán nehezteléssel, később meg bosszankodva néznek. Éjjel-nappal spirituális dolgokról folyik a szó. Lehet, hogy az apa azt forszírozza, a családja is sürgősen találjon rá Istenre, vagy pedig megdöbbentő közönyt tanúsít irántuk, és azt mondja, hogy ő fölötte áll az evilági dolgoknak. Lehet, hogy azt vágja egész életében vallásos felesége fejéhez, hogy nem tudja, miről van szó, és ajánlatos lenne elfogadnia az őáltala követett spiritualitást, amíg nem késő.

Ha az apa ilyen irányba fordul, a család reakciója nem mindig lesz kedvező. Féltékenyek lehetnek Istenre, aki ellopta tőlük az apa szeretetét. Hálásak ugyan, hogy már nem iszik, de talán nem tetszik nekik az, hogy Isten véghez vitte azt a csodát, ami nekik nem sikerült. Gyakran elfelejtik, hogy rajta emberi erő már nem segíthetett volna. Talán nem értik, hogy szeretetük és odaadásuk miért nem volt képes helyrehozni őt.

– Végül is, apa nem is spirituális beállítottságú – mondják. – Ha komolyan veszi a múlt hibáinak helyrehozását, akkor miért törődik mindenkivel a világon, csak a családjával nem? Hogyan értsék azt a kijelentését, hogy Isten majd gondot visel rájuk? Kissé megzavarodott szegény – gondolják.

Pedig nem is olyan kiegyensúlyozatlan, mint hiszik. Sokan voltunk ilyen emelkedett állapotban. Belevettük magunkat a spirituális mámorba. Olyanok voltunk, mint egy lesóványodott aranyásó, aki már megette utolsó falat kenyerét, amikor csákánya végre aranyba ütődött. Határtalan volt örömünk, hogy megszabadultunk az életfogytig ránk váró kudarcoktól. Az apa

úgy érzi, hogy az aranyból is értékesebb dologra talált. Lehet, hogy egy ideig próbálja magához ölelni az új kincset, és észre sem veszi azonnal, hogy olyan gazdag lelőhelyre bukkant, amely akkor jövedelmez igazán, ha élete végéig folytatja feltárását. Rögtön az egész kincset el akarja ajándékozni.

Ha a család együttműködik, akkor az apa hamarosan belátja, hogy értékei eltorzultak. Rájön, hogy a spirituális fejlődése félrecsúszott, s hogy a családi kötelezettségek teljesítése nélkül az átlagember spirituális élete nem sokat ér. Ha a család átlátja, hogy az apa mostani viselkedése fejlődésének egy szakasza, akkor minden rendben lesz. Megértő és együttérző családban az apa spirituális éretlenségének ezek a következményei gyorsan eltűnnek.

Ennek az ellenkezője történhet akkor, ha a család elítéli és kritizálja. Az apa ilyenkor úgy érezheti, hogy évekig tartó italozása miatt eddig minden vitában alulmaradt, de most, Istennel az oldalán, magasabbrendű emberré lett. Ha a család tovább folytatja a szemrehányást, akkor az apát még jobban magával ragadja ez a tévhit. Ahelyett, hogy úgy bánna családjával, ahogy kell, még inkább magába zárkozhat, és ezt spirituális szempontból igazolva láthatja.

Ha a család nem is ért teljesen egyet az apa spirituális tevékenységével, hagyja őt a maga útján haladni. Még ha kissé elhanyagolja is a családját és felelőtlen irántuk, jobb, ha engedik őt szíve vágya szerint segíteni más alkoholistákat. A felépülés első napjaiban ez mindennél jobban biztosítja józanságát. Bár egyes megnyilvánulásai ijesztőek és bosszantóak, úgy véljük, hogy

szilárdabb alapokon fog állni, mint az, aki az üzleti vagy a szakmai sikert a spirituális fejlődés elé helyezi. Így sokkal kevésbé valószínű, hogy inni fog. Ennél kívánatosabb pedig semmi sem lehet.

Aki hosszú időt töltött már ebben a spirituális látzatvilágban, végül belátja ennek gyermetegségét. Elhagyja az álmok világát, mert céljai vannak, és egyre inkább tudatosul benne az isteni erő szerepe az életében. Eljut arra a hitre, hogy Isten nemcsak azt kívánja tőlünk, hogy szellemünkkel kövessük őt, hanem azt is, hogy lábunkat szilárdan vessük meg a földön. Hiszen itt vannak az útitársaink, és a munkánkat itt kell elvégezni. Ez számunkra az adott realitás. Nincs semmi összeegyeztethetetlen a hatalmas erejű spirituális élmény és az ép elmével élt, boldog és hasznos élet között.

Még egy javaslat: akár van a családnak spirituális meggyőződése, akár nincs, jó lesz, ha megvizsgálják azokat az elveket, amelyek szerint az alkoholista élni próbál. Aligha tévednek, ha helyeslik ezeket az egyszerű elveket, még akkor is, ha a ház ura még nem egészen tökéletesen gyakorolja őket. Semmi sem segíthet jobban egy emberen, aki elgaloppírozta magát a „spiritualitásban”, mint az olyan feleség, aki magáévá tesz egy épelméjű spirituális programot, és azt a gyakorlatba átülteti.

Egyéb mélyreható változások is történnek otthon. Az ital oly sok éven át tette hasznavehetetlenné a férfit, hogy a nő lett a ház ura. Az asszony bátran nézett szembe ezzel a felelősséggel. A körülmények gyakran arra kényszerítették, hogy úgy kezelje férjét, mint

egy beteg, csökönyös gyereket. Az apa pedig még akkor sem tudott a sarkára állni, amikor szeretett volna, mert az ivás miatt állandóan hibáztatható volt. A feleség tervezett, és ő adott utasításokat. Ha a férj józan volt, általában szót fogadott. Így azután a nő önhibáján kívül hozzászokott ahhoz, hogy ő viseli a nadrágot. Gyakran előfordul, hogy a hirtelen életre kelt családfő próbál a sarkára állni. Ez bonyodalmakhoz vezet, ha a család nem ügyel az ilyen tendenciákra, és nem próbál barátságos megegyezésre jutni.

Az italozás a legtöbb otthont elszigeteli a külvilágtól. A férfi valószínűleg már évek óta elhanyagolt minden normális tevékenységet: klubéletet, társadalmi kötelességeket, sportolást... Ha ezek iránt újra feltámad benne az érdeklődés, az féltékenységet szülhet. A család úgy érezheti, hogy a családfő olyan sokkal tartozik neki, hogy a kívülállóknak semmiféle részese-dés nem juthat. Ahelyett, hogy az anya és a gyerekek új tevékenységet találnának maguknak, azt követelik, hogy az apa maradjon otthon, és pótolja mulasztásait.

A házaspárnak már a kezdet kezdetén őszintén szembe kell nézni azzal a ténnyel, hogy itt-ott mindkettőjüknek engedni kell, ha a család eredményesen akar részt venni az új életben. Az apa szükségképpen sok időt tölt majd más alkoholistákkal, de ebben meg kell találnia a mértéket. Új ismerősökre tehet szert, akik semmit sem tudnak az alkoholizmusról, és tekintettel kell lennie igényeikre. A helyi közösség problémáira is irányulhat figyelme. Ha a családnak nincs is kapcsolata semmiféle vallással, lehet, hogy szeretnének valamelyik egyházhoz csatlakozni.

Az alkoholistáknak, akik korábban kinevették a vallásos embereket, segíthetnek ezek a kapcsolatok. A spirituális élmény hatására az alkoholista közösséget fog érezni velük, annak ellenére, hogy sokban különbözik tőlük. Ha nem vitázik a vallásról, új barátokra tehet szert, és biztos, hogy megtalálja a hasznosság és az öröm új útját. Ő és családja derűs színfolt lehet az ilyen gyülekezetekben. Új reményt és bátorságot ébreszthet sok papban, lelkészben vagy rabbiban, akik mindent megtesznek azért, hogy megzavarodott világunkat szolgálják. A fentieket csupán segítő szándékú javaslatként vetjük föl, semmi sem kötelező. Mint felekezethez nem tartozó emberek, nem dönthetünk mások helyett. Mindenkinek a saját lelkiismeretét kell követni.

Komoly, néha tragikus dolgokról beszéltünk. Az alkohol hatásának legrosszabb aspektusát mutattuk be. De mégsem vagyunk búskomorak. Ha az újak nem találnának semmi vidámat vagy örömteljeset életmódunkban, akkor nem kívánnák azt követni. Mi a leghatározottabban ragaszkodunk ahhoz, hogy élvezzük az életet. Nem engedünk meg magunknak cinikus megjegyzéseket a világ állapotáról, de nem is vesszük vállunkra a bajait. Ha látunk valakit az alkoholizmus mocsarába süllyedni, elsősegélyben részesítjük, és hozzásegítjük ahhoz, amivel magunk rendelkezünk. Az ő kedvéért elmondjuk – és szinte átéljük – saját múltunk rémségeit. De amikor megpróbáljuk mások minden gondját-baját a nyakunkba venni, azt tapasztaljuk, hogy azok hamarosan legyűrnek minket.

Úgy gondoljuk, hogy a nevetés és a vidámság hasznos. A kívülállók néha megdöbbennek, amikor torkunk szakadtából nevetünk a múlt látszólag tragikus élményein. De miért is ne nevetnénk? Már felépültünk, és megadatott nekünk az erő is, hogy másokon segítsünk.

Mindenki tudja, hogy aki nem egészséges, vagy csak ritkán lazít, az nem sokat nevet. Így hát minden család, együtt vagy külön-külön, élvezze az életet, amennyire csak lehet. Biztosra vesszük, Isten azt akarja, hogy boldog, örömteli és szabad életet éljünk. Nem fogadhatjuk el azt a hiedelmet, hogy az élet a siralom völgye, annak ellenére, hogy valamikor sokunk számára bizony az volt. Világos azonban, hogy nyomorúságunkat mi magunk okoztuk. Nem Isten küldte ránk. Ne gyártsunk magunknak szándékosan nyomorúságot, de ha mégis jön valami nehézség, vidáman gondoljunk arra, hogy ez egy lehetőség Isten mindenhatóságának bemutatására.

Most pedig az egészségről: az alkoholtól súlyosan károsult test nem gyógyul máról holnapra, mint ahogy az eltorzult gondolkodás és depresszió sem tűnik el egy szempillantás alatt. Meggyőződésünk, hogy a spirituális életmód a leghatékonyabb az egészség helyreállítására. Mi, akik felépültünk a súlyos ivászatból, a mentális egészségnek valóságos csodái vagyunk. De testünkben jelentős változásokat tapasztalunk. Aligha találni köztünk olyat, aki ne viselné a kicsapongások nyomát.

Ez nem jelenti azt, hogy lebecsülnénk az egészség védelmére irányuló emberi erőfeszítéseket. Isten bő-

ségesen ellátta a világot jó doktorokkal, pszichológusokkal és más egészségügyi szakemberekkel. Ne habozunk egészségi problémáinkkal hozzájuk fordulni! Legtöbbje mindent megtesz azért, hogy embertársaik ép testben ép léleknek örvendjenek. Ne feledjük, hogy bár Isten csodát művelt velünk, nem szabad egy jó orvost vagy pszichiátert lebecsülnünk. Szolgálatuk gyakran nélkülözhetetlenek egy új tag kezelésében, és ajánlatos, hogy állapotát később is figyelemmel kísérjük.

Egy orvos, akinek lehetősége volt ezt a könyvet kézirat formában elolvasni, azt mondta, hogy gyakran nagyon hasznos lehet számunkra az édesség fogyasztása, természetesen az orvos utasításainak a figyelembevételével. Legyen kéznél egy kis csokoládé minden alkoholistánál, mert azzal gyorsan lehet pótolni az elhasznált energiát, amikor kimerülünk. Hozzátette még, hogy az éjszakánként fellépő hiányérzetet cukorkával lehet enyhíteni. Sokan észleltük, hogy az édesség fogyasztása kedvező hatású.

Néhány szót a szexuális kapcsolatokról. Az alkohol néhány férfira olyan erős szexuális izgatószerként hat, hogy túlzásba viszi. A párok így néha megijednek, mert előfordul, hogy a férfi az ivás abbahagyása után impotens lesz. Ez érzelmi zavarokat is okozhat, ha nem értjük az okát. Néhányan átestünk ilyen élményeken, ám azután, pár hónap elteltével, intim kapcsolatunk sokkal jobb lett, mint bármikor. Ne habozzunk felkeresni az orvost vagy a pszichológust, ha az állapot tartósan bizonyul. Nem sok olyan esetről tudunk, ahol ez a probléma sokáig tartott volna.

Az alkoholista nehéznek találhatja a gyermekeivel való baráti viszony helyreállítását. Ivászata mély nyomot hagyott gyerekei fiatal lelkében. Anélkül, hogy kimondanák, tiszta szívből utálják apjukat azért, amit az velük és anyjukkal művelt. A gyermekek néha szármalmasan elfásulnak és cinikussá válnak. Úgy látszik, nem tudnak felejteni és megbocsátani. Ez így maradhat hónapokig is azután, hogy anyjuk már elfogadta az apa új élet- és gondolkodásmódját.

Idővel aztán rájönnek, hogy apjuk új ember, és a maguk módján értésére is adják ezt. Ha így fordul a dolog, akkor meg lehet őket hívni, hogy csatlakozzanak a reggeli meditációhoz. Később gyűlölet és előítélet nélkül fognak majd tudni diskurálni. Ettől kezdve gyors lesz a fejlődés. Az ilyen egymásra találást gyakran csodálatos eredmények követik.

Akár áttér a család a spirituális alapokra, akár nem, az alkoholista családtagnak mindenképpen ezt kell tennie, ha föl akar épülni. A többieknek kételkedés nélkül el kell fogadniuk, hogy új emberré vált. A legtöbb alkoholista családjának a saját szemével kell látnia bármit is ahhoz, hogy el tudja hinni.

Van egy idevágó példa: egyik barátunk erős dohányos, és rengeteg kávét iszik. Kétségkívül túlzásba vitte. Felesége segítő szándékkal rá-rászólt. Barátunk beismerte, hogy túl sokat dohányzik és kávézik, de őszintén megmondta azt is, hogy még nem áll készen arra, hogy abbahagyja. A felesége azok közé tartozik, akik az ilyesmit bűnnek tartják. Így aztán tovább piszkálta, amíg föl nem dühítette férjét, aki erre jól berúgott.

Barátunk természetesen hibát követett el – még hozzá óriási hibát. Kénytelen volt ezt fájdalmasan beismerni, és spirituális védőkorlátaait megerősíteni. Annak ellenére, hogy az Anonim Alkoholisták egyik oszlopos tagja, még mindig dohányzik és issza a kávé. De már sem felesége, sem más nem mond fölötte ítéletet. A feleség belátta, hogy helytelen volt nagy ügyet csinálni a dologból, amikor a férj komolyabb betegségéből gyorsan gyógyul.

Van három kis ideillő mottónk:

Első dolgokat először!

Élni és élni hagyni!

Tedd könnyedén!